

SIKKERHEDSDATABLAD

SAFETY DATA SHEET (SDS)

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved forordning (EU) 2020/878

Natriumcarbonat · CAS 497-19-8

Revisionsdato:	2026-08-03
Versionsnummer:	1.0
Erstatter version:	Ny SDS – ingen tidligere version
Udstedelsesdato:	2026-08-03
Regulatorisk reference:	Reg. (EU) 2020/878, Reg. (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

SEKTION 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1 Produktidentifikatorer

Handelsnavn:	Natriumcarbonat
IUPAC-navn:	Dinatriumcarbonat
Andre navne:	Soda; vasksoda (decahydrat); calcineret soda; washing soda; E500(i)
CAS-nummer:	497-19-8 (vandfrit)
EF-nummer (EINECS):	207-838-8
Indeksnummer (CLP Annex VI):	011-005-00-2
Kemisk formel:	Na_2CO_3
Molmasse:	105,99 g/mol
Hill-formel:	CNa_2O_3
REACH-registreringsnummer:	Der findes ikke et registreringsnummer for dette stof, da stoffet eller dets anvendelser er undtaget registrering, eller den årlige mængde ikke kræver registrering.
UFI-kode:	N/A

1.2 Relevante identificerede anvendelser og anvendelser, der frarådes

Identificerede anvendelser:	pH-regulering og alkalisk bad i cyanotypi-efterbehandling (toning/blegning); rensning og affedtning af papir/tekstil før behandling; laboratoriekemikalie; analytisk kemi; undervisningsbrug.
Frarådes:	Må ikke anvendes til andre formål end angivet uden forudgående risikovurdering. Undgå direkte hud- og øjenkontakt med koncentreret opløsning eller pulver.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Virksomhed:	SunPrint Nordic
Adresse:	Ramsøbakken 85, 4621 Gadstrup, Danmark
E-mail:	info@stendys.dk
Websted:	www.sunprintnordic.dk

1.4 Nødtelefon

Alarmtelefon: 112

Giftlinjen: 82 12 12 12 (åben 24/7)

SEKTION 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Harmoniseret klassificering ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP), bilag VI, indeks 011-005-00-2:

Alvorlig øjenirritation, kategori 2	H319 – Forårsager alvorlig øjenirritation
-------------------------------------	---

Signalord: Advarsel

OBS: Natriumcarbonat er hygroskopisk og danner en stærkt basisk (alkalisk) opløsning i vand. Undgå kontakt med øjne og indånding af støv. Skyl straks og grundigt ved stænk i øjnene.

2.2 Mærkningselementer

GHS-piktogrammer:

Irriterende (GHS07)

Signalord: Advarsel

Faresætninger:

- H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

Sikkerhedssætninger:

- P264 Vask hænder grundigt efter brug.
- P280 Bær beskytteshandsker og beskyttelsesbriller.
- P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern kontaktlinser, hvis dette let kan gøres. Fortsæt skylning.
- P337 + P313 Hvis øjenirritationen vedvarer: Søg lægehjælp.
- P501 Indholdet / beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale, regionale, nationale og internationale regler.

2.3 Andre farer

Ikke klassificeret som PBT- eller vPvB-stof iht. REACH, bilag XIII. Stoffet har ikke hormonforstyrrende egenskaber iht. Delegeret forordning (EU) 2017/2100 eller Forordning (EU) 2018/605.

Stærkt hygroskopisk – optager fugt fra luften og kan klumpe eller reagere med luftens CO₂ til natriumhydrogencarbonat ved langvarig eksponering. Reagerer med syrer under udvikling af kuldioxid (CO₂).

SEKTION 3: SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER

3.1 Stoffer

Produktet er et rent stof (ikke en blanding).

Komponent	CAS-nr.	EF-nr.	Klassificering (CLP)	Indhold
Natriumcarbonat	497-19-8	207-838-8	Eye Irrit. 2: H319	100 %

SEKTION 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:

Flyt den eksponerede person til frisk luft. Sørg for, at personen hviler i en stilling, som letter vejtrækningen. Søg lægehjælp ved vedvarende hoste eller åndenød, da alkalisk støv kan irritere luftvejene.

Hudkontakt:

Fjern tilsnudet støj. Vask huden grundigt med rigeligt vand og eventuelt sæbe. Søg lægehjælp ved vedvarende irritation.

Øjenkontakt:

Skyl straks med rigeligt vand i mindst 15 minutter med øjenlågene opslået. Fjern kontaktlinser, hvis dette let kan gøres. Fortsæt skylning. Søg altid lægehjælp/øjelæge ved stænk i øjnene.

Indtagelse:

Skyl munden grundigt og drik 1–2 glas vand i små slurke. Fremkald IKKE opkastning. Søg lægehjælp ved ubehag. Vis sikkerhedsdatabladet til lægen.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Forårsager alvorlig øjenirritation. Indånding af støv kan give irritation af næse, hals og luftveje pga. den alkaliske virkning. Ingen kendte forsinkede virkninger ved korrekt brug.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen specifik antidot. Behandles symptomatisk.

SEKTION 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler:

Vandtåge, skum, tørt kemisk pulver, CO₂ – vælges efter det omgivende brandforløb, da produktet selv er ikke-brandfarligt.

Uegnede slukningsmidler:

Ingen særlige begrænsninger kendt.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Stoffet er ikke brandfarligt og understøtter ikke forbrænding. Danner ingen særlige giftige nedbrydningsprodukter ved brand ud over almindelig røg fra omgivende materialer.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Anvend selvforsynende åndedrætsværn (SCBA) og komplet beskyttelsesdragt ved brand i omgivende materialer. Undgå unødigt støvspredding.

SEKTION 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UTILSIGTET UDSLIP

6.1 Personlige forsigtighedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå dannelse og indånding af støv. Undgå kontakt med hud og især øjne. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Brug PPE jf. sektion 8.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning af større mængder til afløb, vandløb og overfladevand, da høj pH kan skade vandlevende organismer lokalt. Informer myndigheder ved betydeligt spild til recipienter.

6.3 Metoder og materiale til inddæmning og oprensning

- Opsaml mekanisk uden unødigt støvdannelse.
- Brug industristøvsuger med HEPA-filter eller våd metode – undgå tør fejning.
- Ved opløsning i vand: fortynd og neutraliser om nødvendigt før udledning; kontroller pH.

- Overfør til mærkede, lukkede beholdere og bortskaf iht. sektion 13.

6.4 Referencer til andre sektioner

Se sektion 8 (PPE) og sektion 13 (bortskaffelse).

SEKTION 7: HÅNTERING OG OPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Undgå indånding af støv.
- Undgå kontakt med hud og især øjne.
- Sørg for tilstrækkelig udsugningsventilation ved støvende arbejde.
- Vask hænder grundigt efter håndtering og inden måltider.
- Spis, drik og ryg ikke under brug.
- Undgå unødigt kontakt med stærke syrer – udvikling af kuldioxid (CO₂) kan forekomme.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuelle uforligeligheder

Opbevaringstemperatur:	Stuetemperatur. Opbevares tørt.
Emballage:	Opbevares tæt lukket i originalemballagen – hygroskopisk, beskyttes mod fugt.
Opbevaringsklasse (TRGS 510):	Klasse 13 – Ikke-brændbare faste stoffer
Uforligelighed:	Syrer (HCl, H ₂ SO ₄ , HNO ₃ m.fl.) → udvikling af kuldioxid (CO ₂). Aluminium og visse lette metaller kan angribes i vandig opløsning.

7.3 Specifikke slutanvendelser

pH-regulering/alkalisk bad i cyanotypi-efterbehandling og øvrige laboratorieanvendelser. Professionel og semiprofessionel brug. Se sektion 1.2.

SEKTION 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1 Kontrolparametre

Der er ikke fastsat en stofspecifik grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering (OEL) for natriumcarbonat i dansk eller EU-lovgivning (pr. revisionsdato). Generelle grænseværdier for støv, der ikke er klassificeret som særligt sundhedsfarligt ("generel støvgrænse"), kan finde anvendelse – se Arbejdstilsynets aktuelle grænseværdiliste for gældende værdier.

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger:

- Lokal udsugningsventilation ved støvdannelse.
- Generel rumventilation som supplement.
- Øjenskylningsstation anbefales tilgængelig, hvor stoffet håndteres i pulverform eller som koncentreret opløsning.

Personlige værnemidler (PPE):

PPE-type	Specifikation
Øjenbeskyttelse	Tætsluttende beskyttelsesbriller iht. EN 166. OBS: H319 – alvorlig øjenirritation.
Håndbeskyttelse	Beskyttelseshandsker iht. EN 374. Kontroller for brud inden brug.
Åndedrætsværn	Ved støvende arbejde: P2-partikelfiltermaske (EN 149 FFP2).
Legemsbeskyttelse	Almindeligt arbejdstøj/laboratoriefrakke. Ved store mængder: støvtæt beskyttelsesdragt.

SEKTION 9: FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysisk-kemiske egenskaber

Udseende / form:	Fast stof, hvidt pulver, granulat eller krystaller. Hygroskopisk.
-------------------------	---

Farve:	Hvid
Lugt:	Lugtfri
pH (1 % vandig opløsning):	Ca. 11,4 (stærkt alkalisk)
Smeltepunkt:	851 °C (dekomponerer ved opvarmning; intet kogepunkt)
Kogepunkt:	Ikke relevant (dekomponerer før kogning)
Flammepunkt:	Ikke relevant (ikke brandfarligt)
Fordampningshastighed:	Ikke relevant
Antændelighed:	Ikke brandfarlig. Finfordelt støv kan i sjældne tilfælde danne støveksplorative blandinger med luft.
Eksplisionsgrænser:	Ingen data tilgængeligt
Damptryk:	Ubetydeligt (fast, uorganisk salt)
Massefylde:	2,54 g/cm ³ (25 °C, vandfrit)
Vandopløselighed:	Letopløselig, ca. 215 g/L ved 20 °C
Fordelingskoefficient (log Kow):	Ikke relevant (uorganisk salt, dissocierer i vand)
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data tilgængeligt
Viskositet:	Ikke relevant (fast stof)
Oxiderende egenskaber:	Ingen oxiderende egenskaber kendt

9.2 Andre oplysninger

Stærkt hygroskopisk – kan danne hydrater (monohydrat, decahydrat) ved optagelse af fugt. Danner en stærkt alkalisk opløsning i vand. Ikke lysfølsomt.

SEKTION 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Stabilt under normale håndterings- og opbevaringsforhold. Reagerer eksotermt med syrer.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilt som fast stof under normale betingelser. Hygroskopisk – kan optage fugt og klumpe ved eksponering for luft.

10.3 Mulighed for farlige reaktioner

Reagerer med syrer (uorganiske og organiske) under udvikling af kuldioxid (CO₂) og varme. Kan reagere med visse lette metaller (f.eks. aluminium) i vandig opløsning under dannelse af brint. Ingen andre farlige reaktioner kendt ved korrekt brug.

10.4 Forhold, der skal undgås

- Kontakt med stærke syrer – CO₂-udvikling
- Fugt/luftfugtighed ved opbevaring – klumpedannelse

10.5 Materialer, der skal undgås

- Stærke syrer (HCl, H₂SO₄, HNO₃, eddikesyre m.fl.)
- Lette metaller som aluminium (i vandig opløsning)

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ved normal brug: ingen. Ved kontakt med syre: kuldioxid (CO₂).

SEKTION 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet – oral:	LD ₅₀ (rotte, oral): 2.800 mg/kg. Ikke klassificeret.
Akut toksicitet – hud:	LD ₅₀ (kanin, dermal): > 2.000 mg/kg. Ikke klassificeret.

Akut toksicitet – indånding:	LC ₅₀ (rotte, 2 t): 2.300 mg/m ³ luft. Ikke klassificeret som akut giftig ved indånding.
Hudkorrosion/-irritation:	Ikke klassificeret. Ingen hudirritation observeret (kanin, 4 t, OECD 404).
Alvorlig øjenskade/-irritation:	Eye Irrit. 2 – H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.
Luftvejssensibilisering:	Ikke klassificeret. Ingen data.
Hudsensibilisering:	Ikke klassificeret. Ingen data.
Kimcellemutagenicitet:	Ikke klassificeret.
Carcinogenicitet:	Ikke klassificeret. Ikke listet af IARC, NTP eller ACGIH.
Reproduktionstoksicitet:	Ikke klassificeret.
STOT – enkelt eksponering:	Ikke klassificeret. Alkalisk støv kan give forbigående irritation af luftveje.
STOT – gentagen eksponering:	Ingen data tilgængeligt.
Aspirationsfare:	Ikke relevant (fast stof).
Hormonforstyrrende egenskaber:	Opfylder ikke kriterierne iht. Reg. (EU) 2017/2100 og 2018/605.

SEKTION 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1 Toksicitet

Klassificering:	Ikke klassificeret som farlig for vandmiljøet i den harmoniserede CLP-klassificering.
Akvatisk toksicitet:	Generelt lav akut toksicitet for fisk og hvirvelløse dyr. Den forhøjede pH ved udledning af større mængder kan dog have lokal skadelig virkning på vandlevende organismer.
Fugletoksicitet:	Ingen data tilgængeligt.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Ikke relevant i klassisk forstand – stoffet er et uorganisk salt, der dissocierer i vand og indgår i naturens karbonat-ligevægt. Vurderes let nedbrydeligt/uskadeligt over tid.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Ikke forventet at bioakkumulere (uorganisk salt, letopløseligt).

12.4 Mobilitet i jord

Letopløselig i vand; god mobilitet i vandigt miljø og jord.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurderingen

Opfylder ikke kriterierne for PBT- eller vPvB-stoffer iht. REACH, bilag XIII.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber

Opfylder ikke kriterierne iht. Delegeret forordning (EU) 2017/2100.

12.7 Andre negative virkninger

Undgå udledning af store mængder til vandmiljø pga. pH-effekt. Underret miljømyndigheder ved betydeligt spild.

SEKTION 13: METODER TIL BORTSKAFFELSE

13.1 Affaldsbehandlingsmetoder

Produkt:

- Bortskaffes som kemisk/industriaffald iht. national og lokal lovgivning.
- Foreslået EAK-kode: 06 02 05 – andre baser. Kontroller korrekt kode med lokal miljømyndighed.
- Store mængder opløsning bør neutraliseres/pH-justeres inden bortskaffelse til afløb, medmindre lokale forskrifter tillader direkte udledning.
- Overlad til autoriseret affaldsmottager.

Emballage:

- Tomme beholdere bortskaffes som almindeligt/kemikalieaffald efter tømning.
- Kontaminerede beholdere behandles som produktet selv.

Bortskaffelsesreglerne varierer på tværs af EU-lande – kontakt den lokale miljømyndighed.

SEKTION 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Parameter	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer:	Ikke reguleret	Ikke reguleret	Ikke reguleret
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse:	Ikke reguleret	Ikke reguleret	Ikke reguleret
14.3 Transportfareklasse:	Ikke reguleret	Ikke reguleret	Ikke reguleret
14.4 Emballagegruppe:	Ikke reguleret	Ikke reguleret	Ikke reguleret
14.5 Miljøfare:	Nej	Nej	Nej

14.7 Bulktransport ifølge bilag II til MARPOL og IBC-koden

Ikke relevant – produktet er ikke klassificeret som farligt gods og markedsføres ikke i bulk under disse regler.

SEKTION 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1 Særlige bestemmelser/særlig EU-lovgivning for stoffet eller blandingen

REACH (forordning (EF) nr. 1907/2006):	Ikke opført på SVHC-kandidatlisten (pr. revisionsdato). Ikke undergivet autorisation eller begrænsning (Annex XIV/XVII).
CLP (forordning (EF) nr. 1272/2008):	Harmoniseret klassificering (indeks 011-005-00-2): Eye Irrit. 2 / H319.
Forordning (EU) 2020/878:	Dette SDS er udformet i overensstemmelse med det reviderede annex II.
Transportlovgivning:	Ikke klassificeret som farligt gods (ADR/IMDG/IATA).
Seveso III-direktiv (2012/18/EU):	Ikke opført som farligt stof under Seveso III.
Nationale regler (DK):	Bekendtgørelse om klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger (gældende version). Kemikalieloven (LBK nr. 1706/2021).
Biocidforordningen (EU) nr. 528/2012:	Ikke relevant.
Fødevarelovgivning:	Godkendt som fødevaretilsætningsstof E500(i) til andre formål – dette produkt er dog ikke leveret i fødevarekvalitet og må ikke anvendes som sådan uden særskilt dokumentation.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke foretaget en kemikaliesikkerhedsvurdering (CSA) for dette stof af SunPrint Nordic.

SEKTION 16: ANDRE OPLYSNINGER

16.1 Fuldstændig ordlyd for H-sætninger nævnt i sektionerne 2 og 3

H319:	Forårsager alvorlig øjenirritation.
--------------	-------------------------------------

16.2 Vigtigste bibliografiske referencer og datakilder

- ECHA C&L Inventory – <https://echa.europa.eu>
- OECD SIDS/HPV Chemicals – Sodium carbonate, CAS 497-19-8
- Sigma-Aldrich Safety Data Sheet – Sodium carbonate, produkt S7795
- Wikipedia: Sodium carbonate – CAS 497-19-8
- PubChem CID 10340 – Sodium carbonate
- Regulation (EC) No 1907/2006 (REACH), ændret ved (EU) 2020/878
- Regulation (EC) No 1272/2008 (CLP), bilag VI, indeks 011-005-00-2

- ADR 2023, IMDG 2022, IATA DGR 2024

16.3 Ansvarsfraskrivelse

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på den bedste tilgængelige viden på revisionsdatoen. SunPrint Nordic er ikke ansvarlig for skader forårsaget af forkert håndtering, misbrug eller anvendelse i strid med de angivne forholdsregler. Enhver videre forarbejdning foretages på brugerens eget ansvar.